

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 3

นางสาววิจิตตรา สุริเตอร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่อยู่ในโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 73 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบ ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา เขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา เขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของครู , การนิเทศภายในสถานศึกษา

ความนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่สามารถช่วยให้คนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง และยังช่วยพัฒนาความสามารถด้านต่างๆ ที่จะใช้ในการดำรงชีวิตและนำไปประกอบอาชีพได้ ในการจัดการศึกษาที่ดีนั้นไม่เพียงแต่คิดที่จะพัฒนาคนให้เก่งเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องสร้างให้คนเป็นคนดี และมีความสุขในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันและสังคมอาเซียนได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพ เพื่อ

พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการปฏิบัติอย่างหลากหลาย ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ จะเห็นได้จากการกำหนดงานการนิเทศภายในไว้ในขอบข่ายภารกิจงานวิชาการของสถานศึกษา นอกจากนี้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ยังได้กำหนดให้ระบบการนิเทศการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาเป็นเกณฑ์พิจารณาในการประเมินภายนอกด้วย (นาค เกินชัย, 2550) ว่า กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะนำกระบวนการบริหารจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้บรรลุมาตรฐานของหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาของชาติที่กำหนดไว้ ซึ่งการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหา ปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้ตรงตามสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษามาก

แต่อย่างไรก็ดี การนิเทศติดตามผลการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ที่ผ่านมา ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะผู้บริหารโรงเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้กระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการจัดการศึกษา ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบ ขาดความมั่นใจในการนิเทศภายในโรงเรียน ไม่รู้จักนำสื่อ เครื่องมือ นวัตกรรมใหม่ๆ ทางการนิเทศมาใช้เพื่อสนับสนุนให้เกิดการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างแท้จริง ส่วนบุคลากรส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการนิเทศภายในโรงเรียน เพราะเข้าใจว่าการนิเทศเป็นการตรวจสอบ จับผิด วิพากษ์วิจารณ์การทำงานของครู จึงไม่ให้ความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ เท่าที่ควร ทำให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการนิเทศไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาปัจจุบันของโรงเรียน และอาจไม่ได้เกิดจากความต้องการของบุคลากรในโรงเรียน เป็นต้น (เอกสารลำดับที่ 3/2551, หน้า 1)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นข้าราชการครูที่เกี่ยวข้องโดยตรงในปฏิบัติ งานการเรียนการสอน จึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา นำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาระบบ

การนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนตลอดไป อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่อยู่ในโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 90 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 73 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มี 4 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการประเมินผลการนิเทศ ด้านการช่วยเหลือและพัฒนาการทำงานกลุ่มของครู และด้านการส่งเสริมการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในศึกษาวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC) ซึ่งได้ค่าคะแนนรายข้อมากกว่า 0.6 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .947

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามเพศ โดยใช้ t -test

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) ถ้าพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ไปทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffé Post hoc Comparison)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. ครูมีความคิดต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบ ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในเป็นอย่างดี เห็นความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา ว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นในโรงเรียน เพื่อวัดความรู้

ความสามารถของครู วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหาร ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีการวางแผนและออกแบบเครื่องมือในการนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ดำเนินการนิเทศภายในด้วยตนเองตามแผนการนิเทศที่วางไว้ ประเมินผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงมีการกระตุ้น สร้างความร่วมมือ ให้ครูในโรงเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการนิเทศภายใน เพื่อให้ครูพัฒนาตนเอง ปรับปรุงการทำงาน ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง และปรับปรุงพัฒนางานในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด คอยชี้แนะ ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับครู เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ *ทัศนิกา โพธิ์คำ (2556)* ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ *วรุณีย์ วงศ์สีชา (2557)* ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า การนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ภาพรวมมีการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีบทบาทและวิธีการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนที่ชัดเจนเป็นขั้นตอน โดยผู้บริหารสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นร่วมกันทุกฝ่าย เพื่อจะได้พัฒนาความก้าวหน้าและเป็นการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนความเป็นประชาธิปไตยเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพอย่างชัดเจน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปฏิบัติการนิเทศนั้น มีการประชุมชี้แจงพูดคุยปรึกษากันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารได้กำหนดเป้าหมายการนิเทศภายใน กำหนดกฎเกณฑ์และมาตรฐานการนิเทศที่ชัดเจน วางแผนและแนวทางแนวทางการนิเทศภายใน โดยการจัดทำปฏิทินการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง และดำเนินการนิเทศภายในตามแผนที่วางไว้ มีการจัดให้มีแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ มีการพาไปเยี่ยมชมการสอนของครูผู้สอนคนอื่นเพื่อให้เห็นรูปแบบใหม่และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน มีการเสริมแรงและการสร้างความเข้าใจกับครูผู้สอนให้ตรงกัน ผู้บริหารมีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร มีความยุติธรรม มีการนิเทศ กำกับ และติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ความคิดเห็นของครูต่อการปฏิบัติการนิเทศอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับทัศนะของ *กัลยา เวียงนนท์ (2556)* ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 10 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 พบว่า ครูมีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เพราะว่า ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมปรึกษาพูดคุยปรึกษากัน

ระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศภายหลังการนิเทศ คอยกระตุ้นให้ครูผู้สอนมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานและเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และดำเนินการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทำให้ครูพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน ว่าเป็นกระบวนการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของครูทุกคนในการดำเนินการนิเทศภายในจึงจะบรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารจึงกระตุ้นให้ครูทุกคนเห็นความสำคัญ เข้ามามีส่วนร่วม กระตือรือร้น เตรียมพร้อมรับการนิเทศ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารมีการนิเทศแบบกัลยาณมิตรและมีความยุติธรรม อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารรู้และเข้าใจหลักในการนิเทศภายใน ว่าต้องสร้างศรัทธาให้ครูยอมรับก่อน มีการสาธิตรูปแบบการสอนให้ครูเห็นอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูร่วมคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการติดตามประเมินผลตลอดกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 3 คือ ผู้บริหารชี้แจงเป้าหมายการนิเทศภายในให้เข้าใจตรงกัน เป็นเพราะว่า ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายการนิเทศที่ชัดเจน วางแผน ออกแบบการนิเทศ กำหนดกฎเกณฑ์ หลักการนิเทศภายใน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา จัดทำเครื่องมือการนิเทศภายในที่เหมาะสม แล้วจัดให้มีการประชุมครูเพื่อชี้แจงเป้าหมายการนิเทศภายในให้ครูและบุคลากรทราบจนเกิดความเข้าใจตรงกัน สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ทำให้กระบวนการนิเทศภายในบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.2 ด้านการประเมินผลการนิเทศ ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากว่า ผู้บริหารได้จัดทำเครื่องมือการประเมินการนิเทศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหา บริบทของสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในประเมินผลการนิเทศ โดยประเมินผลการปฏิบัติของตนเอง จากผลงานทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีการประเมินอย่างเป็นระบบ คือ ก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ แล้วนำผลการประเมินมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายของการนิเทศภายใน สรุปผลการประเมินการนิเทศภายในที่ชัดเจน แล้วส่งข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ให้ครูได้ทราบถึงปัญหา ขอบกพร่องในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น จากการดำเนินการประเมินผลการนิเทศภายในที่เป็นระบบเช่นนี้ จึงส่งผลให้ครูเกิดความรู้สึกดีและพึงพอใจกับการประเมินผลของผู้บริหาร ทำให้ความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ระพิน เกษแก้ว (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับขั้นตอนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนช่องแคบ - ศิริราชบุรี อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนเห็นว่าการนิเทศภายในของผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนช่องแคบ - ศิริราชบุรี อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ตามกรอบแนวคิดของการนิเทศ 5 ขั้นตอน คือ การศึกษาสภาพปัจจุบัน

ของปัญหาและความต้องการในการนิเทศการศึกษา การวางแผนและกำหนดทางเลือกในการนิเทศการศึกษา การสร้างสื่อ เครื่องมือ และพัฒนาวิธีการนิเทศการศึกษา การปฏิบัติการนิเทศการศึกษา และการประเมินผล และรายงานผลการนิเทศการศึกษามีการปฏิบัติระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับ *สุรัชย์ ประคาศรี (2551)* ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อกระบวนการนิเทศภายใน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูมีความคิดเห็นในระดับมากในทุกด้าน โดยมีความเห็นด้านการวางแผนการนิเทศภายใน สถานศึกษาอันดับ 1 รองลงมาเป็นด้านการปฏิบัติตามแผนนิเทศภายใน การปรับปรุงการนิเทศภายใน สถานศึกษาและการตรวจสอบและประเมินผลการนิเทศภายใน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้ครูได้ประเมินผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาทุกคน และยังทำให้ครูทราบถึงความสามารถของตนเองว่ามีจุดเด่น จุดด้อย ข้อบกพร่อง หรือมีปัญหาในเรื่องใด เมื่อครูทราบถึงปัญหานั้นแล้ว ก็จะสามารถหาทางแก้ปัญหา พัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารมีการแข่งขันตอนการประเมินผลการนิเทศภายใน และดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ อาจเป็นเพราะ การประเมินผลการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการวางขั้นตอน และดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินผลการนิเทศ ทำให้ครูมีเวลาเตรียมความพร้อมรับการนิเทศอย่างเต็มที่ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 3 คือ ผู้บริหารมีการนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดเพื่อสรุปผลการประเมินให้ครูทราบ จึงทำให้กระบวนการนิเทศภายในบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.3 ด้านการช่วยเหลือและพัฒนาการทำงานกลุ่มของครู ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากว่า แสดงว่า ครูได้รับการส่งเสริมจากผู้บริหาร จนได้รับความรู้ เข้าใจวิธีการจัดการเรียนการสอน ได้รับการสนับสนุนสื่อ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานชัดเจน กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ให้ครูได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน เพราะผู้บริหารเล็งเห็นถึงความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียน ที่ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ดังนั้น ครูจึงควรได้รับการช่วยเหลือในด้านความรู้และวิธีการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ *ศรีสุดา แสงพันธ์ (2550)* กล่าวว่า การให้บริการและให้ความช่วยเหลือต้องมาก่อน เพื่อให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเข้าใจกันอย่างชัดเจน จะได้ปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อนำผลไปใช้วางแผนปรับปรุงการสอนต่อไป

ผู้บริหารพัฒนาให้ครูมีทักษะการทำงานกลุ่ม เข้าใจบทบาทของตนรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยยึดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม มีการกระตุ้นให้ครูทุกคนแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใน

กลุ่ม ส่งเสริมให้ครูร่วมคิดอย่างสร้างสรรค์ ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ โดยกระบวนการทำงานเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับ กลิกแมน (อ้างใน พชรินทร์ ช่วยศิริ. 2554) กล่าวว่า กลุ่มที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความกลมเกลียว สามัคคีในกลุ่ม คือ กลุ่มที่มีผู้นำที่ดี สามารถทำให้กลุ่มดำเนินการได้ดี และทั้งนี้ *กระทรวงศึกษาธิการ (2546)* ได้กล่าวว่า โครงสร้างการบริหารงานภายในโรงเรียนในปัจจุบันเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ ให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงาน เป็นการแสดงให้เห็นว่าครูและผู้บริหารมีความตระหนักว่า การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่จะประสบความสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ การที่จะสร้างหรือพัฒนากลุ่มโดยการเพิ่มพูนความรู้ทักษะให้กับสมาชิก จะต้องตั้งวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของกลุ่ม ทั้งใน ลักษณะของบุคคลและของกลุ่ม ทุกคนในกลุ่มต้องมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาของกลุ่ม

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูได้รับการสรุปผลการประเมิน ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนาตนเอง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 2 คือ ครูได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยี สำหรับการเรียนการสอนที่หลากหลาย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 3 คือ ครูได้รับคำแนะนำ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ช่วยส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน และกระตุ้นให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักสูตรพัฒนาการเรียนการสอน รวมไปถึงการบำรุงขวัญและกำลังใจให้เกิดขึ้นกับครู จัดบริการให้ครูมีโอกาสเยี่ยมชั้นเรียนอื่นๆ หรือศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อให้ครูเห็นแนวทางที่หลากหลายในการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารสังเกตการสอนของครู แนะนำการสอน สาธิตการสอนให้ครูดู จัดสัมมนาและประชุมเชิงปฏิบัติการในโอกาสต่างๆ ให้ครูเข้าร่วม ตลอดจนนิเทศด้วยการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือเป็นหมู่คณะ ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานที่เน้นการสร้างหรือพัฒนากลุ่ม เพื่อที่จะทำให้งานที่ทำร่วมกันนั้นสำเร็จตามเป้าหมาย โดยอาศัยการร่วมทีมของสมาชิกภายในกลุ่มที่มีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยมีผู้บริหารเป็นผู้จัดการขององค์กรในรูปแบบของการทำงานร่วมกันเป็นทีม ให้สมาชิกได้ร่วมกันคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และแสดงความคิดเห็น ความชื่นชม เมื่องานประสบผลสำเร็จ ดังนั้น การทำงานร่วมกันเป็นทีม นับว่ามีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการทำงานและการบริหารงานในองค์กรเป็นอย่างมาก

1.4 ด้านการส่งเสริมการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของ ผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากเพราะว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยกำหนดให้ครูทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 เรื่อง ซึ่งผลจากการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ทำให้ครูสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ให้การช่วยเหลือ ดูแล และพัฒนาให้ดีขึ้น และครูยังใช้งานวิจัยในชั้นเรียนไปเป็นผลงานทางวิชาการได้ ผู้บริหารต้องให้ความรู้ แนะนำกระบวนการทำวิจัยที่

ถูกต้อง เทคนิคการทำวิจัยที่เหมาะสมแก่ครู พร้อมทั้งสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในชั้นเรียน อาจกล่าวได้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นสิ่งที่ จะช่วยให้ครูผู้สอนบรรลุเป้าหมายในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลไปสู่ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ รัตนวิชัย (2553) ศึกษาเรื่อง ความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชน พบว่า การวิจัยเชิง ปฏิบัติการเป็นงานที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการ พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ข้อรองลงมา คือ สนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการแก้ปัญหา ช่วยเหลือ และ พัฒนาผู้เรียน และอันดับที่ 3 คือ สังเกตวิธีการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและสังเกตพฤติกรรม ในการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะ ในปัจจุบันมีการส่งเสริมให้มีการทำวิจัย ควบคู่กับการจัด กระบวนการเรียนรู้ครูจึงต้องมีความรู้เรื่องเทคนิคการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และมีความสามารถ นำ กระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องส่งเสริมและสนับสนุน ทั้งด้านความรู้ เครื่องมือและวิธีการดำเนินการ การวิจัยเชิงปฏิบัติการถือเป็นเครื่องมือหนึ่ง ที่จะช่วยให้ ครูผู้สอนบรรลุเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลไปสู่ประสิทธิภาพของการจัด การศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบ ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูเพศชายและเพศหญิงได้รับการดูแลจากผู้บริหารเหมือนกัน ในการนิเทศการสอน ที่มีกระบวนการนิเทศที่เหมือนกัน มีการส่งเสริมการ อบรมและการวิจัยเชิงปฏิบัติการให้แก่ครูทุกคน ดังนั้นครูที่มีเพศแตกต่างกัน จึงมีความคิดเห็นต่อการนิเทศ ภายในของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งอรุณ ต๊ะดองใจ (2558) ศึกษาเรื่อง ความ คิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ของโรงเรียนเครือข่ายที่ 33 สังกัดสำนักงานเขตมิวนิก กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมี ความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนเครือข่ายที่ 33 สังกัดสำนักงานเขตมิวนิก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายใน ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยและครูที่มีประสบการณ์การทำงานมาก อาจจะมีความคิดเห็นต่อการ นิเทศภายในโรงเรียนคล้ายคลึงกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ด้าน

การประเมินผลการนิเทศ ด้านการช่วยเหลือและพัฒนาการทำงานกลุ่มของครู และด้านการส่งเสริมการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เนื่องจาก ผู้บริหารให้ความสนใจกับครู แจ้งวัตถุประสงค์และกระบวนการนิเทศภายในแก่ครูทุกคนทราบ ทำให้ครูมีความเข้าใจ เตรียมพร้อมเพื่อรับการนิเทศ และครูยังสามารถหาประสบการณ์จากการศึกษาหาความรู้ การปฏิบัติงานมีความสามารถ มีทักษะและเจตคติที่เกิดจากการทำงาน มีกระบวนการทำงานและการพัฒนาอาชีพ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจ มีแนวทางการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหา หรือปรับปรุงงานต่าง ๆ ได้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ดังนั้น ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน จึงมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ รุ่งอรุณ ต๊ะต้อใจ (2558) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ของโรงเรียนเครือข่ายที่ 33 สังกัดสำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนเครือข่ายที่ 33 สังกัดสำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทัศนทิภา โพธิ์คำ (2556) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง อายุ วิทยฐานะ ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์การทำงานด้านนิเทศภายใน และขนาดของสถานศึกษาที่สังกัด มีความเห็นต่อการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บทบาทความรับผิดชอบด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาทุกคนในสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบ เพื่อให้สถานศึกษามีมาตรฐาน เพื่อรองรับการนิเทศภายใน ดังนั้นบทบาทและความรับผิดชอบจึงถูกกระจายออกไปอย่างสมดุลภายในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ดังนี้

จากการศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเขื่อนห้วยศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. ผู้บริหารควรพาครูไปเยี่ยมชมการสอนของครูคนอื่น และพาครูไปศึกษาดูงานที่สถานศึกษาอื่น เพื่อให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และเห็นแนวทางใหม่ในการจัดการเรียนการสอน
2. ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาทุกคน
3. ผู้บริหารควรจัดให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม เน้นบทบาทของสมาชิก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แก้ปัญหาร่วมกัน และนำไปพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครูมากขึ้น

4. ผู้บริหารควรจัดการอบรมการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนแก่ครู และควรมีส่วนร่วมในการสรุปผลและการเขียนรายงานการวิจัยครู

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของบุคคลอื่นๆ ที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเก็บข้อมูลจากผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นในการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน เพื่อนำไปปรับปรุง วางแผนการนิเทศ และการบริหารจัดการของโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาคุณภาพอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการนิเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *ชุดฝึกอบรมการปรับ กระบวนทัศน์และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรรทอง จิระเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : ธารอักษรการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กมลเทพ ลำเหลือ. (2552). *การศึกษาทักษะการนิเทศของผู้ที่ทำหน้าที่ การนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. (การบริหารการศึกษา). เลข : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- กัลยา เวียงนนท์. (2556). *ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิณห์รัตน์ อุปาพัง. (2551). *การศึกษาคำแนะนำการนิเทศภายในของโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จวีวรรณ พันวัน. (2552). *การนิเทศภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560, จาก <http://www.book.cmru.ac.th>.
- ซารี มณีศรี. (2542). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์.
- ณรงค์ศักดิ์ ไชยชมภู. (2550). *การนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

- พันจิกา โพธิ์คำ. (2555). *ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ชนพรรณ ทองสังข์. (2551). *การศึกษาปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนของอำเภอวังสมบูรณ์* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรินทร์ ช่วยศิริ. (2554). *การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่นิมพลี*. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มนตรี สิริทัตสุนทร. (2550). *ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครระยอง*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เยาวภา เดชคุปต์. (2542). *การบริหารและนิเทศการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- ระพิน เกษแก้ว. (2555). *ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับขั้นตอนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนช่องแคบ - คีรีราษฎร์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- รุ่งอรุณ ติ๋มต๋องใจ. (2558). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนเครือข่ายที่ 33 สังกัดสำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2548). *การนิเทศการสอน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปกร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- วรุณีย์ วงศ์สีชา. (2559). *การนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ศรีสุดา แสงพันธ์. (2550). *ผลของการใช้การนิเทศภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูปฐมวัย*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัจด์ อุทรานันท์. (2550). *การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : มิตรสยามการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา* อย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สุนันทา สบายวรรณ. (2555). *การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระราชมณเฑียร.

สุรัชย์ ประดาศรี. (2551). *ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานต่อกระบวนการนิเทศภายใน*.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษาศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

สุรพล สีขาวอ่อน. (2550). *การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร*

ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.